

Роль венчурного капіталу в інноваційному процесі

Бурхачова І.В., студент навчально-наукового інституту права та психології НАВС

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент *Грущенко О.А.*

Венчурний капітал, як специфічний тип фінансування, який розвивався для підтримки високо ризикових проєктів, відіграє важливу роль в інноваційному процесі.

Участь венчурного капіталу є принциповим чинником в інноваційному процесі. З різних причин для великих компаній реалізація ризикового проєкту буває скрутною. Такі проєкти мають більший шанс на успіх, якщо вони зроблені малими технологічними фірмами. Венчурний капіталіст здатний за допомогою відповідних фінансових інструментів брати участь у підтримці таких високо ризикових інноваційних проєктів. Це підтверджується тим, що технологічні революції, призвели до трансформації індустріального виробництва, були відомі компаніями, підтримуваними венчурним капіталом. Наприклад, фірми, які лідували в кожному новому поколінні комп'ютерних технологій (ПК, програмне забезпечення), фінансувалися за рахунок венчурного капіталу. Щодо «Венчурного капіталу», то рівень економічного розвитку окремої держави безпосередньо залежить від ефективної державної політики в інвестиційній сфері. Останні десятиліття переконливо показують: для ефективної роботи економіки будь-якої країни необхідна наявність злагодженого ланцюжка: «наука – технологія – виробництво – ринок». А досягти цього без використання індустрії венчурного бізнесу, тобто без створення приватних інвестиційних компаній, діяльність яких підтримується державними і суспільними фондами, не видається можливим. Венчурні компанії максимально сприйнятливі до чужих унікальних ідей, котрі мають відчутний ринковий потенціал. Тому проблема розвитку венчурної індустрії набула неабиякого значення в інноваційній сфері. Венчурний капітал (англ. Venture Capital) - капітал інвесторів, призначений для фінансування нових, зростаючих або борються за місце на ринку підприємств і фірм (стартапів) і тому пов'язаний з високим або відносно високим ступенем ризику; довгострокові інвестиції, вкладені в ризиковані цінні папери або підприємства, в очікуванні високої прибутку. Венчурний капітал, як правило, асоціюється з інноваційними компаніями. Більшість венчурних схем є незалежні фонди, які залучають капітал із фінансових установ доти, як вони інвестуються в малі і середніх підприємств. Утім, деякі фінансові інститути мають власні венчурні фонди, соціальний та деяких країнах є неформальний ринок венчурного капіталу (приватних інвесторів - бізнес-ангелів) і великих компаній (корпоративний венчуринг).

Індустрія венчурного капіталу найбільш розвинена у Сполучені Штати, де орієнтована на технологічні сектори економіки та складається з широкого спектра інвесторів, які включають пенсійні фонди, страхові компанії та приватних інвесторів. Щодо молода європейська венчурна індустрія орієнтована на основні сектори економіки, при домінуючому участі банків. Японські венчурні фірми формуються як дочірні організації фінансових установ і інвестують в освічені фірми, забезпечували, переважно, кредитами.

В Україні венчурний капітал представлений двома секторами: формальним, венчурні фонди, і неформальним, приватні інвестори. Діяльність та обсяги інвестицій неформального сектора оцінити складно, оскільки такі інвестори уникають публічності, проте наявність в Україні їх об'єднання – Української асоціації приватних інвесторів передбачає, що підприємства, які реалізують високодохідні та ризиковані інвестиційні проекти можуть розглядати їх в якості потенційних інвесторів.

Динаміка показників венчурних фондів свідчить, що їх кількість та капіталізація постійно зростали прискореними темпами з 2004 р., зростання продовжувалось навіть після кризи. Проте за свідченням українських дослідників більшість з вітчизняних венчурних фондів не виконує своїх економічних функцій, а виступає інструментом фінансово-промислових груп з перерозподілу грошових потоків та оптимізації оподаткування. Незважаючи на це, існують перспективи розвитку традиційних венчурних фондів в Україні, за умов пом'якшення стримуючих чинників, особливо за сприяння держави. Основні критерії за яким підприємство може визначитись як акцептор інвестицій венчурних фондів співпадають з приватними інвесторами. Одним із найбільш стримуючих факторів для розвитку венчурного капіталу в Україні виступає низький рівень розвитку організованого фондового ринку та корпоративної культури, що ускладнює вихід венчурних інвесторів із проекту.

Венчурний капітал відіграє важливу роль у прискоренні випуску на ринок виробів, створених за принципово новими технологіями. Залучення венчурного капіталу вигідно обом беруть участь у цьому процесі сторонам: фірмам-виробникам це дозволяє мінімізувати ризик, пов'язаний із створенням нового продукту, а фінансовим структурам - в разі успіху на ринку отримувати набагато вищі прибутки, ніж при вкладенні коштів у виробництво традиційного продукту. Але, мабуть, головний вигравш отримує держава і суспільство в цілому, бо з'єднання інвестицій та інновацій багаторазово прискорює темпи науково-технічного прогресу.

Список використаних джерел:

1. Андреюк Н.В. Венчурне фінансування як фактор зростання інноваційності підприємств малого бізнесу / Н.В. Андреюк, Л.А. Мартинюк, В.Л. Буняк // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – 2009. – С. 162-165

2.Бузаджи І.О., Венчурний капітал в Україні як джерело фінансування інвестиційних проєктів, Харківський національний університет радіоелектроніки, 2011 <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=697>

3.Гладких И.В. Обзор рынка прямых и венчурных инвестиций за 2005 год // СПБ., РАВИ – 2006 – 110 с.

4.Дагаев А. Бюджетное финансирование НИОКР в Соединенных Штатах Америки // Федерализм. – 2005. - № 1. – С. 129 – 162.

5.Дюгованець О.М. Особливості венчурного інвестування в Україні / О.М. Дюгованець // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2011.– Спецвипуск 33, частина 2. – С. 70-73

6.Евдокимова Е.И. Обзор российского рынка прямых и венчурных инвестиций (1994-2000) // СПБ.: РАВИ – 2005. – 51 с.

7.Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)»: за станом на 01 серпня 2011 р. [Електронний ресурс] / Верховна рада України. - Офіц. сайт. - 3 с. - Режим доступу до бази «Загальне законодавство»: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=2299-14>.

8.Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення»: за станом на 1 серпня 2011 р. [Електронний ресурс] / Верховна рада України. – Офіц. сайт. – 5 с. – Режим доступу до бази «Загальне законодавство»: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1057-15>

9.Закон України «Про страхування»: за станом на 1 серпня 2011 р. [Електронний ресурс] / Верховна рада України. – Офіц. сайт. – 3 с. – Режим доступу до бази «Загальне законодавство»: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=85%2F96-%E2%F0>

Загальна характеристика господарських товариств

Зборовська Н.О., курсант навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів міліції громадської безпеки, психологічної служби та Національної гвардії України

Науковий керівник: кандидат економічних наук *Островерх Л.Л.*

Господарські товариства є результатом тривалого історичного розвитку. Деякі види беруть свій початок у римському праві, інші формуються відповідно специфічним поглядам середньовікової епохи, треті зобов'язані своїм походженням економічним умовам нового часу. У дореволюційному законодавстві зазначалися такі форми товариств: повне, на вірі, акціонерне й артільне, а у законодавстві перших років радянської влади – просте товариство, повне, товариство на вірі і з обмеженою відповідальністю.

У економічній системі Радянського Союзу переважна більшість підприємств мало державну форму власності, де власником виступала держава. З появою приватної власності стало можливим утворення нових форм господарської діяльності. З метою створення ринкової системи був початий процес приватизації колишніх державних підприємств і проголошена свобода підприємництва, тобто свобода створення і функціонування нових приватних підприємств.

Об'єднання партнерів для спільного бізнесу називають товариством. Участь у товаристві прийнято скріплювати письмовою угодою або договором. Для більш тісної і тривкої спілки товариство оформляється